



Zápis z jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny dne

14. listopadu 2024 od 13:00 do 16:00

Jednání se uskutečnilo 14. listopadu 2024 od 13:00 do 16:00 ve Strakově akademii – Úřad vlády.

Přítomné členky a přítomní členové:

Občanští členové: Adam Milan, Albert Gwendolyn, Dancso Marian, Daniel Jiří, Kaleja Martin, Kandrác Ivan, Karika Karel, Lakatoš Enrico, Miko Michal, Murka Rudolf, Ščuka Petr, Ščuka Tomáš, Tišer David

Zástupci státní správy a ostatních institucí: Barbořík Michal, Fiala Petr, Fuková Lucie, Horváthová Jana, Chrást Ondřej, Jandáková Lenka, Kalašnikov Jiří, Minář Filip, Mušuta Jan Vöröš, Strouhal Václav, Šimáček Martin

Hosté: Machalík Tomáš, Smutná Marie, Zmeškalová Milena

Za Úřad vlády ČR: Bursíková Jacques Kateřina, Kameníková Klára, Kociánová Anna, Mertlík Tadeáš, Nguyen Dieu Thuy

Návrh programu jednání:

1. Přivítání a úvodní slova
2. Kontrola úkolů z minulého jednání
3. Definice participace Romů
4. Odškodnění podle zákona č. 297/2021 Sb. o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem.
5. Oblast vzdělávání ve vztahu k naplňování Strategie romské integrace
 - a) Průběžné hodnocení programu Národního pedagogického institutu Podpora rovných příležitostí
 - b) Revize rámcových vzdělávacích programů a zařazení romské tematiky do vzorových školních vzdělávacích programů
6. Různé

1. Úvod

Zasedání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen "Rada") bylo zahájeno předsedou Rady, Petrem Fialou, který přivítal všechny přítomné členy a členky (dále jen „členové“) a hosty a hostky (dále jen „hosté“). Předseda Rady **uvedl, že se jednání koná hybridní formou a část účastníků je připojena online.**



Odbor lidských práv a ochrany menšin

Na úvod jednání předseda Rady shrnul významné události a kroky vlády v podpoře romské menšiny, přičemž uvedl zejména přijetí definice anticiganismu vládou, kterou vláda symbolicky přijala při příležitosti Mezinárodního dne Romů 8. dubna 2024. V této souvislosti uvedl, že přijetí definice ukazuje, že je nutné nadále pokračovat v boření mýtů souvisejících s romskou menšinou a zcela jasně odmítat projevy předsudečného násilí a zpochybňování romského (ale i židovského) holocaustu. V neposlední řadě rovněž zmínil probíhající revizi Strategii rovnosti, začlenění a participace (Strategie romské integrace) 2021 – 2030 a poděkoval Úřadu vlády ČR, resp. vládní zmocněnkyni pro romské záležitosti Lucii Fukové a Oddělení národnostních menšin a romských záležitostí, které dlouhodobě bojuje s nedostatkem kapacit, které vláda vnímá a ví o něm.

Místopředsedkyně Rady L. Fuková následně rovněž přivítala přítomné členy a hosty a navázala na předsedu Rady v nutnosti řešení předsudečného násilí, které je nejvíce viditelné v online prostoru. Zároveň uvedla, že je nutné nadále budovat důvěru v pozici vládního zmocněnce pro romské záležitosti, která je v České republice stále relativně nová a nemá takovou historii jako například na Slovensku, kde pozice existuje již více než 20 let. Zároveň představila svou práci v roce 2024, přičemž je dle jejího názoru zásadní nadále pokračovat v podpoře komunitní práce, jakožto nástroje pro zplnomocňování a integraci Romů.

V úvodu jednání se rovněž diskutovalo o postupu Ministerstva zdravotnictví a návrhu na prodloužení lhůty pro podávání žádostí o odškodnění, které zmínila zástupkyně kanceláře veřejného ochránce práv Milena Zmeškalová. Na toto navázal P. Fiala, který rovněž zmínil svou nespokojenost s postupem Ministerstva zdravotnictví a vyslovil podporu prodloužení dané lhůty. Rovněž uvedl, že se věci věnuje ministr zdravotnictví a je celá věc řešena i na vládní úrovni.

Tajemnice Rady, K. Bursíková Jacques, ověřila usnášeníschopnost Rady. Při zahájení jednání bylo přítomno 23 členů nebo jejich zástupců, přičemž pro usnášeníschopnost byla vyžadována přítomnost minimálně 17 členů/členek. Rada byla usnášeníschopná.

L. Fuková po odchodu předsedy Rady převzala řízení jednání a uvedla návrhy na doplnění programu v bodu Různé.

Hlasování o programu:

1. Přivítání a úvodní slova
2. Kontrola úkolů z minulého jednání
3. Definice participace Romů
4. Odškodnění podle zákona č. 297/2021 Sb. o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem.
5. Oblast vzdělávání ve vztahu k naplňování Strategie romské integrace
 - a) Průběžné hodnocení programu Národního pedagogického institutu Podpora rovných příležitostí
 - b) Revize rámcových vzdělávacích programů a zařazení romské tematiky do vzorových školních vzdělávacích programů



Odbor lidských práv a ochrany menšin

6. Různé

a) Změna Jednacího řádu

b) Informace o nominačním procesu do Rady vlády pro národnostní menšiny

Hlasování o návrhu programu jednání:

PRO	Zdržel se	PROTI
23	0	0

Program byl schválen.

2. Kontrola úkolů z minulého jednání

Tajemnice K. Bursíková Jacques přešla ke kontrole úkolů, které Rada evidovala. Rada eviduje od posledního jednání jeden úkol týkající se revize rámcových vzdělávacích programů a začlenění výuky o Romech do nich. Uvedla, že průběžné plnění úkolu týkající se revize Rámcových vzdělávacích programů je zařazeno na program jednání v bodě 5.

Dále L. Fuková informovala o probíhající revizi Strategie rovnosti, participace a začlenění (Strategie romské integrace) 2021 – 2030 (dále jen „Revize Strategie“). L. Fuková uvedla, že v rámci její přípravy proběhlo šest kulatých stolů, na které byli zváni nejen zástupci ministerstev, ale rovněž zástupci romských a proromských NNO, romské občanské společnosti a další experti na dané oblasti. Rovněž v této souvislosti poděkovala Oddělení národnostních menšin a romských záležitostí, které na daném úkolu již téměř rok pracují, a to i přes jejich omezené kapacity. Upozornila, že byl v rámci těchto kulatých stolů ponechán velký prostor všem aktérům k vyjasnění si daných úkolů, a i přesto bylo v rámci mezirezortního připomínkového řízení předloženo 79 připomínek, což velmi komplikuje celé schválení Revize Strategie.

3. Definice participace Romů

L. Fuková uvedla, že participace Romů je jednou z jejich priorit. Participace je proces, který zahrnuje rovnocenné zapojení jednotlivců nebo skupin do rozhodování, plánování a realizace projektů a aktivit, jež mají přímý dopad na jejich životy a prostředí. Úspěšná participace vyžaduje efektivní spolupráci, která překonává rozdíly mezi komunitami a je založena na vzájemném respektu a důvěře.

Participace není jen formou konzultací, ale procesem, který zajišťuje, že ti, o kterých se rozhoduje, mohou spolupracovat a spolurozhodovat a můžou definovat své potřeby a vytvářet relevantní a udržitelná řešení.

Skutečná participace znamená být aktivně zapojen do rozhodování na všech úrovních od národních po místních. Každý hlas má stejnou váhu. Je důležité, aby spolupráce probíhala na základě transparentní komunikace, otevřenosti, což vytváří prostředí, kde si všichni cítí bezpečně a mohou sdílet své názory bez strachu a odsouzení. Na národní úrovni je klíčové zajistit, aby se účastníci setkávali se srovnatelnou úrovní vzdělání a odborných znalostí, což přispívá k tomu, aby se žádná skupina necítila být marginalizovaná. Na krajské a místní úrovni je participace více komunitní a je zde klíčové zapojit lidi přímo z dané komunity, neboť právě oni nejlépe rozumí svým potřebám a výzvám.



Odbor lidských práv a ochrany menšin

Úspěšná participace je založena na efektivní spolupráci, která je opět transparentní, otevřená a založená na vzájemném respektu. To vyžaduje nejen formální rámce, ale i aktivní podporu, vzdělání a rozvoj dovedností. Pro skutečnou participaci je nutné odstranit překážky, které brání některým skupinám se aktivně zapojit. Rovnocenná participace si také žádá zaměření na posilování, kompetencí a rozvoj dovedností v komunitě Romů, aby mohli aktivně a se stejnou váhou participovat v rozhodovacích procesech.

D. Tišer doplnil, že zásadní pro participaci Romů je právě stejná vzdělanostní úroveň na národní úrovni. Často totiž dochází k tomu, že partneři nemají rovnocennou vzdělanostní úroveň a dané setkání je i přesto pokládáno za participativní. Jiná situace je samozřejmě na místní a lokální úrovni, kde členové komunity, bez ohledu na jejich vzdělání, definují své potřeby a výzvy, ale opět samozřejmě záleží na daném městě a obci. Dále uvedl, že je žádoucí, aby u témat, která jsou „romská“ nebo se nějakým způsobem Romů mohou dotýkat (např. sociální začleňování), se jednání účastnilo více Romů, aby byl zachován participativní charakter projednávání věci.

J. Kalašnikov dále uvedl, že z jeho strany je důležitým bodem PR této definice, jelikož dobré věci často zapadnou a nehýbou mediálním prostorem tak, jak by bylo potřeba. Zároveň připomněl, že byla 10. října 2024 na Radě OSN pro lidská práva v Ženevě z iniciativy České republiky schválena Rezoluce o politické participaci, která je víceméně o tom, o čem je navrhovaná definice participace Romů (samozřejmě je rozšířena o práva žen, nediskriminaci a boji proti předsudečnému násilí).

M. Dancso zároveň vyzdvihl, že navrhovaná definice odděluje politickou a společenskou participaci a podpořil začlenění Romů do podvýborů pro národnostní menšiny Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

M. Šimáček v rámci diskuze o podobě participace rovněž navrhl, že by na jednom z dalších jednání Rady představil, jakým způsobem probíhá participace Romů v rámci činnosti Agentury pro sociální začleňování (dále jen „Agentura“), která bude v rámci nadcházejícího projektu styčným nástrojem pro činnost Agentury na místní úrovni. Zároveň připomněl nedávnou konferenci pořádanou Agenturou ve spolupráci s MPSV a ÚP ČR ohledně vyhodnocení integračních sociálních míst, do kterých je v tuto chvíli zapojeno cca 100 klientů, převážně Romů, ze sedmi vybraných lokalit. I výsledky tohoto projektu by na dalším jednání Rady představil.

Následně se přistoupilo k hlasování o usnesení. Návrh usnesení včetně odůvodnění byl členům Rady zaslán před jednáním.

Usnesení č. 9/2024 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 14. listopadu 2024

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny:

I. přijímá tuto definici romské participace:



Odbor lidských práv a ochrany menšin

„Participace Romů znamená aktivní a plnohodnotnou účast příslušníků romské menšiny na veřejném, politickém, kulturním a sociálním životě České republiky, v souladu s principy rovnosti, nediskriminace a partnerství. Tato participace zahrnuje zejména:

Politická participace: Romové mají právo být zastoupeni v rozhodovacích procesech na místní, regionální i národní úrovni, a to jak prostřednictvím volených zástupců, tak prostřednictvím účasti ve vládních a nevládních poradních orgánech, jako jsou například Monitorovací výbory a Rada vlády pro záležitosti romské menšiny.

Společenská participace: Romové mají právo účastnit se na tvorbě politik, programů a projektů, které se přímo dotýkají jejich komunity zejména v oblastech, jako je bydlení, vzdělávání, zdravotní péče, zaměstnanost a sociální integrace.

Konzultativní procesy: V souladu s § 6 zákona č. 273/2001 Sb. o právech příslušníků národnostních menšin, který upravuje zřizování poradních orgánů pro národnostní menšiny, participace Romů zahrnuje konzultaci a spolurozhodování v otázkách, které mají přímý dopad na romskou komunitu. To zahrnuje vytvoření mechanismů, v nichž romští zástupci budou mít rovnocenné rozhodovací pravomoci na dané (místní, lokální, národní) úrovni.

Inkluze a rovný přístup: V souladu s cíli zákona Romové musí mít rovné možnosti účasti na veřejném životě a při tvorbě politik, které mohou ovlivnit jejich začlenění a postavení ve společnosti. To znamená, že bariéry bránící jejich účasti, jako jsou diskriminace, segregace, nedostatečné vzdělání, nedostatečný přístup k relevantním informacím či nedostatečné kritické myšlení, musí být odstraňovány.“

II. žádá ústřední orgány státní správy, aby ve smyslu § 6 odst. 2 zákona č. 273/2001 Sb. o právech příslušníků národnostních menšin zapojovali zástupce romské menšiny do svých poradních, pracovních a monitorovacích orgánů.

III. vyzývá obce a kraje, aby ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 273/2001 Sb. o právech příslušníků národnostních menšin vytvářely příslušníkům romské menšiny podmínky pro aktivní účast v kulturním, společenském a hospodářském životě a ve veřejných záležitostech, zvláště pak těch, které se týkají romské menšiny, aby podporovaly neformální uskupení komunitní práce i vznik a činnost místních romských rad.

Hlasování o usnesení:

PRO	Zdržel se	PROTI
21	0	0

Usnesení bylo schváleno.

4. Odškodnění podle zákona č. 297/2021 Sb. o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem.

L. Fuková představila dosavadní průběh odškodňování protiprávně sterilizovaných osob. Uvedla, že Nejvyšší správní soud v rozhodnutí dvou kasačních stížností vytkl ministerstvu zdravotnictví některé vady v rozhodování a vyjasnil podmínky a postup při odškodňování. Zároveň odmítl dosavadní přístup ministerstva, které vyžadovalo po žadatelkách, aby samy prokázovaly, že k jejich sterilizaci vůbec došlo, a aby k tomuto účelu doložily důkazy. Tato praxe byla posouzena jako odporující smyslu a účelu zákona tohoto odškodnění. Dle rozhodnutí soudu musí ministerstvo do budoucna učinit aktivní kroky k ověření, zda žadatelky byly v minulosti podrobeny protiprávní sterilizaci. Ministerstvo musí žadatelkám srozumitelně sdělit, jaké typy dokumentů a svědecké výpovědi mohou označit, aby si je mohlo vyžádat, pokud zdravotnická dokumentace neexistuje. Zároveň postačí, pokud žadatelka poskytne tzv. hájitelné tvrzení.

L. Fuková zároveň uvedla, že postup ministerstva kritizuje také veřejný ochránce práv, který v této věci vyrozuměl vládu. Vláda však věc pouze vzala svým usnesením na vědomí. Věci se věnoval také Výbor proti mučení a nelidskému zacházení Rady vlády pro lidská práva, který ve svém usnesení doporučuje vládě navrhnout prodloužení lhůty pro uplatnění nároku alespoň o jeden rok.

G. Albert dále uvedla, že opakovaně žádala Ministerstvo zdravotnictví o poskytnutí anonymních rozhodnutí o dané věci, přičemž bylo zjištěno, že 25 rozhodnutí se týkalo řízení o odškodnění protiprávní sterilizace, která byla provedena až po roce 2012. Z tohoto důvodu je nutné se do budoucna věnovat tomu, jak vysvětlovat, co sterilizace je, a jak by k této věci měli přistupovat lékaři, aby byla věc pochopitelná pro všechny dotčené osoby.

M. Zmeškalová dále doplnila důvody veřejného ochránce práv k vyrozumění vlády v dané věci. Uvedla, že veřejný ochránce práv obdržel téměř 100 podnětů, ve kterých ženy buď žádají, nebo chtějí nějaké informace, nebo jenom posílají rozhodnutí, která byla zamítavá. Veřejný ochránce práv již provedl 65 šetření, s jejichž závěry konfrontoval Ministerstvo zdravotnictví, které však přestalo s Kanceláří veřejného ochránce práv komunikovat. Proto využil své zákonné oprávnění a informoval o postupu vládu s žádostí o opatření k nápravě. Výsledkem však bylo pouze plánované jednání mezi veřejným ochráncem práv a ministrem zdravotnictví.

M. Zmeškalová dále uvedla, že největším problémem je nedostatečná komunikace ze strany ministerstva zdravotnictví, která souvisí zejména s dlouhými průtahy ve správním řízení, kdy je porušována zákonná lhůta pro vyřízení žádosti. Ze strany Ministerstva zdravotnictví je pak opakovaně uváděno, že průtahy souvisí s neúplnými žádostmi, pomalou komunikací se žadatelkami apod. Zároveň uvedla, že veřejný ochránce práv musel na Ministerstvo zdravotnictví opakovaně apelovat ohledně účelu a záměru zákona, k čemu spěje a jak žádosti posuzovat. Dále uvedla několik příkladů z rozsudků Městského soudu v Praze, který o daných stížnostech rozhoduje. Zároveň odcitovala část z jednoho z důležitých rozsudků Městského soudu v Praze: „Žalobkyně, s ohledem na skartaci zdravotnické dokumentace, se nutně ocitla



Odbor lidských práv a ochrany menšin

v důkazní nouzi, a bylo tak s ohledem na existenci jejího hájitelného tvrzení na žalovaném, aby prokázal, že k jím tvrzeným skutečnostem dojít nemohlo“.

V závěru M. Zmeškalová uvedla, že tyto ženy byly v podstatě postiženy několikrát. Nejdříve tím, že jim byla provedena protiprávní sterilizace, potom podruhé, když se od roku 1989 do roku 2021 čekalo na zákon o odškodnění, a když k tomu došlo, tak je stát v podstatě odmítl tím, že jim řekl, že nemají potřebné dokumenty, přičemž je v mnoha případech sám skartoval.

5. Oblast vzdělávání ve vztahu k naplňování Strategie romské integrace

a) Průběžné hodnocení programu Národního pedagogického institutu Podpora rovných příležitostí

T. Machalík prezentoval průběžné hodnocení projektu Podpora rovných příležitostí. Uvedl, že do projektu je zapojeno 450 škol, které čítají cca 130 tis. žáků (z toho cca 20 tis. romských), z toho 30 % se sociálním znevýhodněním. Pro identifikaci sociálně znevýhodněného žáka byla vytvořena definice, kterou přijalo MŠMT. Cílem projektu je tak identifikace bariér tohoto znevýhodnění ve vzdělávání takových žáků a jak s ním pracovat. Úkolem projektu je tak posílení sociální role školy tak, aby se stala místem, které bude napomáhat řešení sociálního znevýhodnění a odstraňovat bariéry pro další vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků. S každou školou je pracováno individuálně, včetně vedení škol, aby mezi nimi docházelo k síťování a výměně zkušeností a návrhů řešení. V návaznosti na Strategii rovnosti, začlenění a participaci (Strategie romské integrace) 2021 – 2030 byl vytvořen e-learningový jednosemestrální kurz pro budoucí i začínající učitele¹, který by je měl naučit, jak s takovým žáky pracovat. Zároveň je dán prostor romským pedagogům, kteří na vytvořené platformě mohou sdílet, jakým bariérám čelili v začátcích jejich pedagogické kariéry a jak se jim povedlo dané bariéry pokořit. V neposlední řadě je kladen důraz na ukazování pozitivních vzorů, kdy jsou do projektu zapojeni romští studenti a experti. Pozitivně pak hodnotil, že v případě dalšího přechodu na dálkové vzdělání (jako v době pandemie COVID-19), jsou již školy mnohem lépe vybaveny a připraveny poskytnout žákům se sociálním znevýhodněním potřebné zázemí a pomůcky. Zároveň uvedl, že Národní pedagogický institut uzavřel Memorandum o spolupráci při ukončování etnické segregace romských dětí a žáků ve školství s MŠMT, a PAQ Research (04/2024) a nově také MMR (10/2024).

J. Mušuta doplnil, že přístup škol k řešení sociálně znevýhodněných žáků se liší. Zatímco někteří aktivně přistupují k řešení problémů, existují školy, které si nechtějí problémy jejich žáků připustit. V tomto případě nemá MŠMT nástroje, kterými by školy k řešení problémů „donutilo“ a apeloval na romskou občanskou společnost, aby, pokud o problémech v daných oblastech vidí, apelovali na jejich řešení a pomohli MŠMT v prosazování nástrojů, které nastínil T. Machalík.

M. Dancso navázal na T. Machalíka. Z jeho pohledu zde dlouhodobě chybí spolupráce s vysokými školami a spolupráce se začínajícími učiteli. Tito učitelé se často uchylují k chybnému úsudku o sociálně

¹ E-learningový kurz je dostupný na: <https://ekurzy.npi.cz/enrol/index.php?id=822>



Odbor lidských práv a ochrany menšin

znevýhodněných žácích, resp. romských žácích, přičemž se často jedná např. o jazykové problémy, které lze řešit a je nutné, aby s nimi učitelé uměli pracovat.

T. Machalík a J. Mušuta na žádost G. Albert uvedl, jak bude projekt hodnocen. MŠMT bude předložena zpráva po prvním roce realizace projektu a poté po druhém roce realizace projektu. Nelze však implementaci projektu hodnotit „šablonovitě“, jelikož přístup škol je odlišný. Už v této chvíli je jasné, že se velmi osvědčila pozice sociálního pedagoga, kterou však vláda v rámci předložené novely legislativního návrhu neschválila.

J. Daniel a L. Fuková v závěru doplnili, že je nutné oddělovat sociálně znevýhodněné žáky a romské žáky, přičemž romští žáci mohou čelit i jiným problémům, než pouze sociálnímu znevýhodnění. Je proto nutné, aby podpora šla i romským dětem zvlášť.

M. Šimáček na základě uvedeného navrhl přijmout usnesení týkající se výzvy k poslankyním a poslancům Parlamentu ČR týkající se podpory pozice sociálního pedagoga. Zároveň v souvislosti s prezentovaným projektem uvedl, že Agentura realizuje v dalších šesti městech desegregační aktivity, které jsou velmi podobné prezentovanému projektu. Výhodou Agentury však je, že tyto obce přijaly závazek systematické desegregace. Zároveň se tím otevřel prostor pro otevření participačních platform, kterých se účastní romští asistenti pedagoga, romští asistenti prevence kriminality, místní komunitní lídři, neziskové organizace a další. Jako příklad dobré praxe pak uvedl město Moravský Beroun, které přes veškeré sociální zatížení vstupuje do jednotlivých spoluprací a začíná se zde rozvíjet mnoho dobrých aktivit.

L. Jandáková v rámci návrhu usnesení uvedla, že rozsudek ESLP ve věci D. H. a ostatní vs. ČR, ukládá České republice odstranit segregaci romských žáků ve vzdělávání. Mezinárodní instituce a iniciativy opakovaně upozorňují na nedostatečnost desegregačních opatření a přetrvávající diskriminaci ve vzdělávání, jejímž důsledkem je po generace velmi nízká vzdělanostní úroveň romské menšiny. Zvyšování školní úspěšnosti romských žáků je zásadním způsobem podmíněno posílením sociální role školy, tedy zejména spolupráce mezi školou (školním poradenským pracovištěm) a poskytovateli sociálních služeb. Nezastupitelnou roli v navázání a udržování úspěšné komunikace mezi školou, rodinou žáka a sociální pomocí zastávají sociální pedagogové díky své unikátní mezioborové pozici, která spočívá ve znalosti pedagogického prostředí a současně místní síť sociálních služeb.

Usnesení č. 10/2024 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 14. listopadu 2024

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny:

- I. podporuje systematické ukotvení podpůrné pedagogické pozice sociálního pedagoga,**
- II. doporučuje předsedovi Rady, aby v rámci projednávání novely školského zákona a zákona o pedagogických pracovnících v Poslanecké sněmovně PČR navrhl doplnění pozice sociálního pedagoga mezi obligatorně financované pozice poradenských pracovníků v rámci poradenských pracovišť základních škol.**



Odbor lidských práv a ochrany menšin

Hlasování o usnesení:

PRO	Zdržel se	PROTI
20	0	0

Usnesení bylo schváleno.

b) Revize rámcových vzdělávacích programů a zařazení romské tematiky do vzorových školních vzdělávacích programů

M. Smutná představila iniciativu zajištění integrálního začlenění informací o Romech do výuky tak, aby se o tématu Romů uvažovalo jako o běžné součásti historie i současnosti, začlenění informací o Romech, které je představují jako přirozenou, historicky neoddelitelnou součást české společnosti. Iniciativa rovněž usiluje o začlenění témat, která reflektují nerovnou pozici Romů s cílem projasnění krátkodobých i dlouhodobých dopadů různých forem diskriminačního jednání na společnost jako celek, wellbeing romských žáků a proměna školního prostředí a klimatu, které i romské žáky podporuje ve zdravém rozvoji jich vztahu k sobě samým. Cílem iniciativy je učit se diskriminaci identifikovat a umět jí účinně zabránit.

Cílem iniciativy tedy je zapojení informací o Romech do rámcových kurikulárních dokumentů (RVP > modelový ŠVP > ŠVP), integrace kurzů podporující zapojování informací o Romech do školní výuky v rámci DVPP a integrace kurzů podporující zapojování informací o Romech do školní výuky v rámci přípravy budoucích pedagogů.

J. Mušuta uvedl, že velmi vítá uvedenou iniciativu. Zároveň však uvedl, že je nutné zesílit „tlak“ přímo na dané školy, aby tato témata do výuky začlenily. Opět apeloval na romskou občanskou společnost, aby zesílila svou iniciativu týkající se vzdělávacích programů, což může mít vyšší dopad než oficiální dokument MŠMT.

Usnesení č. 11/2024 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 14. listopadu 2024

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny:

I. bere na vědomí informace o dosavadní práci Iniciativy pro začlenění informací o Romech do výuky v ČR (vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny, Výbor pro vzdělávání Romů Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, Muzeum romské kultury, Oddělení romistiky ÚESES FF UK) k naplnění dříve přijatých usnesení k začleňování témat a informací o Romech do obsahů kurikula školního vzdělávání,

II. žádá MŠMT a NPI, aby se integrální začleňování informací o Romech stalo součástí Rámcových vzdělávacích programů i navazujících modelových školních vzdělávacích programů, zejména v oborech dějepis, výchova k občanství, český jazyk a literatura a umění,



Odbor lidských práv a ochrany menšin

III. žádá MŠMT, aby prostřednictvím NPI iniciovalo součinnost k uvedenému u pověřených garantů jednotlivých vzdělávacích oblastí v rámci revize Rámcových vzdělávacích programů se členy výše zmíněné Iniciativy.

Hlasování o usnesení:

PRO	Zdržel se	PROTI
20	1	0

Usnesení bylo schváleno.

6. Různé

a) Změna Jednacího řádu

L. Fuková představila návrh změny jednacího řádu Rady, ke kterému dochází v důsledku změny Statutu Rady.

Usnesení č. 12/2024 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 14. listopadu 2024

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny:

Schvaluje Jednací řád Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Hlasování o usnesení:

PRO	Zdržel se	PROTI
19	1	0

Usnesení bylo schváleno.

b) Informace o nominačním procesu do Rady vlády pro národnostní menšiny

L. Fuková informovala o nominačním procesu do Rady vlády pro národnostní menšiny, kde jsou pro romskou národnostní menšinu vyčleněny dvě místa.

Závěr

L. Fuková uzavřela jednání a pozvala všechny na další jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, které se uskuteční 4. prosince 2024 v Brně.

M. Barbořík rovněž pozval na jednání týkající se vyhodnocování zkušeností s pomocí po povodních. Předmětné jednání k vyhodnocení podnětů týkajících se možnosti dalšího zlepšování zapojování dobrovolníků do řešení mimořádných událostí se uskuteční dne 21. ledna 2025 od 9.30 na Ministerstvu vnitra na Letné (Nad Štolou 3, Praha 7). Uvedl, že rád přivítají zástupce romské menšiny (případně



Odbor lidských práv a ochrany menšin

sekretariátu Rady), kteří by tlumočili podněty vycházející z řad této menšiny a bylo by možné s těmito podněty rovnou pracovat a hledat řešení.

Zpracovala: Mgr. Kateřina Bursíková Jacques

Za správnost: Mgr. Lucie Fuková

Mgr. Lucie Fuková v. r.

místopředsedkyně Rady vlády pro záležitosti romské menšiny